

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 191. Duæ sunt causæ excusantes ab integritate materiali
Confessionis: videlicet impotentia physica, & moralis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

teriali Confessionis: videlicet impotentia physica, & moralis.

Respondeo 1°. nimium inde probari, utique non esse confelandam confessionem mortalium dubiorum, nec à Sacerdote recipendam, nec mortalia dubia absolvenda, etiam sub conditione.

2344 Respondeo 2°. negando consequentiam. Tamen enim iudicium sacramentale in multis sit ad normam iudicii forensis; non tamen in omnibus. Noluit certe Christus in puncto presenti esse ad normam illius; uti nec quoad peccata interna vel externa prorsus occulta, quae voluit esse materiam iudicii sacramentalis, licet non sint materia iudicii forensis. Et ratio disparitatis est, quia rei accusatio, in forensi iudicio, tendit ad poenam & condemnationem ipsius, ad quam requiruntur probationes certae & manifestae: in sacramentali vero iudicio, suipius accusatus tendit ad absolutionem & liberationem.

2345 Obijcies 4°. nulla est obligatio adimplendi votum dubium. Ergo nec conitendi peccatum dubium.

Respondeo 1°. negando antecedens, si, omnibus rite pensatis, nullum occurrat fundamentum ad rationabiliter iudicandum, votum non fuisse emissum.

2°. nego consequentiam: quia de confitendo mortali dubio probata est Christi lex & institutio. Fortasse verò nulla est positiva lex de adimplendo voto dubio. Qua de re alibi.

CAPUT CXG.

Mortalia, confessa ut dubia, si postmodum occurrant ut certa, confitenda sunt ut certa.

2346 Est adeò communis, ut Dicastillo disput. 6. dub. 2. n. 14. contrariam opinionem dicat *in-
auditam in Ecclesia Dei*. Quod non dixisset, si legisset Tamburinum, Pellizarium, Caramuelem, Cotonium, Leandrum, Verricellum, Martinum à S. Josepho, & Marcum Vidal, contrariae illi opinioni adherentes. Contra quos assertio nostra

2347 Probatur 1°. ex Tridentino, desinente quòd mortalia confitenda sint, prout sunt in conscientia. Igitur quae nondum confessa sunt ut certa, si in conscientia poenitentis occurrant ut certa, confitenda sunt ut certa.

2348 2°. quia sacramentalis iudicii natura id requirit: cum aliud longè sit Confessarii iudicium de mortali certo, quam de mortali dubio, aliaque poena seu poenitentia pro illo injungenda, quam pro isto.

2349 Obijciunt tamen contrarii Authores, 1°. quòd confessus mortalia ut dubia, ab iis directè sit absolutus. 2°. quòd absolutus à dubia excommunicatione, licet postmodum occurrat ut certa, non debeat iterum absolvi. 3°. quòd mortale confessum ut dubium, equidem clavibus subiectum sit quoad speciem, numerum, & circumstantias debitas.

2350 Verùm ad 1. respondeo, quòd ab iis absolutus sit cum onere ea postmodum ut certa clavibus subijciendi: quemadmodum confessus peccatum in genere, vel in specie non infima, quod solum in genere, vel in specie non infima occurrebat, absolutus est cum onere postmodum illud in specie infima clavibus subijciendi, dum taliter occurrerit.

2351 Ad 2. respondeo Ecclesiam indulgisse illud prius; sed Christum non indulgisse istud posterius. Nec in positivis ejusmodi valere argumentum à pari.

2352 Ad 3. respondeo, tamen si peccatum illud quoad speciem, numerum & circumstantias debitas clavibus subiectum fuerit ut dubium, non absolutè, & ut certò commissum.

CAPUT CXCI.

De sunt causa excusantes ab integritate ma-
Tom. III.

Ratione impotentiae physicae excusantur 1°. 2353
laborantes naturali oblivione, vel ignorantia hic & nunc invincibili.

2°. muti, si per gestus, vel signa nequeant integrè declarare peccata sua.

3°. qui, inier confitendum, in tale incidunt animi deliquium, ut ultrà loqui non possint; si Confessarius absolutionem differre nequeat.

4°. extranei, quorum idioma non nisi ex parte intelligitur à Confessario, si desit Confessarius ipsorum idioma callens, sique necessitas absolvendi, vel etiam, secundum aliquos, urgeat tempus praecipuae annuae Confessionis.

5°. qui imminente naufragio, incendio, praedio, tempus non habent integrè confitendi.

6°. universim omnes, quibus vel absolutè deest tempus istud, vel respectu quorum est periculum in mora, ne abique absolutione moriantur, si integrè confiteantur. Tunc enim explicato aliquo, vel aliquibus peccatis, prout tempus tulerit, absolvi poterunt, cum onere reliqua postmodum confitendi, si periculum evaserint. Et hoc modo absolvi possunt milites, dum periculosus instat cum hoste conflictus, praesertim inexpectatus, nec tempus ipsis permittit, seu omnibus integrè, seu singulis aliquid in specie confiteri. Tunc possunt & debent omnes & singuli simul ostendere signa doloris de peccatis, simulque omnes aliqua saltem in genere confiteri, atque hoc pacto simul absolvi in plurali dicendo: *ego vos absolvo*, &c. Ita Sylvester, Angelus, Reginaldus, Coninck, &c.

Ratione impotentiae moralis excusatur 1°. Sa- 2354
cerdos, dum peccatum suum integrè confiteri non potest, abique fractione sigilli Confessionis. Cum enim nullo modo revelare possit peccatum alterius, ex sola sacramentali Confessione notum, debet peccatum suum dimidiatè potius confiteri, quam illud ullo modo, etiam indirectè revelare, si prematur necessitate confitendi, nec habeat copiam Confessarii ignoti.

2°. infirmus laborans morbo contagioso, si integra Confessio ipsius à longè audiri nequit, nec propè absque periculo. Tunc enim audito uno vel altero peccato, statim absolvi potest, si grave ex diuturniore apud ipsum mora periculum imminet Confessario.

3°. infirmus valdè debilis, dum vires ipsius periclitantur in exactiori peccatorum narratione, sive id moneat infirmus ipse, sive Confessarius per se advertat.

4°. quicumque confitens, dum ex rationabili fundamento timet sibi vel Confessario notabile detrimentum, Confessione extrinsecum, si certum peccatum confiteatur, ut puta revelationem sigilla, grave odium, sollicitationem ad turpia, grave damnum corporale, &c. Tunc enim peccatum istud (postea alteri confitendum) reticere potest, si oporteat ipsum confiteri, ratione praecipuae annuae Confessionis, vel alicujus Sacramenti administrandi, vel suscipiendi, &c. nec adit copia alterius Confessarii. Ita Doctores passim omnes.

Quintum casum Neoterici quidam assignarunt, 2355
dum ratione solemnitate, magnus est populi concursus, in quo respectu nonnullorum multo tempore opus sit, ad integram eorum Confessionem, cum magno aliorum poenitentium expectantium incommodo. Eorum opinionem probabilem censet Gobat de Sacram. tr. 6. n. 479. pro casu quo multi è longinquo advenissent obtinendae alicujus grandis indulgentiae, Confessionem & Communionem requirentis, gratia. Sed opinionem istam
B b b b

improbabilem esse constat, ex eo quod Innocentius XI. damnaverit hanc propositionem 59. *Licet sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum confesos, ratione magni concursus penitentium, qualis v. g. potest contingere in die magne alicujus festivitatù, aut indulgentiæ.*

3356 Sextum casum plerique etiam Veteres posuerunt, dum penitens habet casus reservatos. Censuerunt enim posse inferiori Sacerdoti declarare solos casus non reservatos, ab iisque absolvi, cum onere recurrendi ad superiorem pro casibus reservatis. Vel etiam posse superiori primùm confiteri solos casus reservatos, ab iisque solis ab ipso absolvi, & ad inferiorem pro confessione, absoluteque non reservatorum remitti.

3357 Verùm hanc opinionem jam merito Doctores communiter rejiciunt. Quia in posteriori casu nulla magis est in superiore potestas, etiam prætextu ordinariarum occupationum, absolvendis dimidiatè tantùm confesos; quàm in casu magni concursus, de quo proxime. In priorè verò casu nulla est in inferiore potestas absolvendis, etiam à non reservatis, propter eorum conjunctionem cum reservatis, & impotentiam absolvendis unum sine alio. Cùm enim extra articulum mortis, Sacerdotes inferiores nihil possint in casibus reservatis, prout Tridentinum habet sess. 14. c. 7. consequenter nihil possunt in non reservatis, propter eorum concomitantiam cum reservatis. Si enim à non reservatis tunc absolvere possent, possent aliquid in reservatis, sine quorum absoluteque, nequeunt à non reservatis absolvere.

CAPUT CXCII.

Datur Confessio valida & informis; est non datur Penitentia Sacramentum validum & informe. Quia in re paradoxa Neoterici cujusdam opinio consuetur.

3358 Sacramentum Penitentia dicitur à Theologis validum & informe, quando habet omnes partes suas essentielles, seu necessarias ad valorem; & tamen, propter indispositionem subiecti, non confert gratia effectum. Afferimus ergo non dari Sacramentum Penitentia validum & informe. Quia ea quæ ex Christi institutione necessaria sunt ad valorem ipsius, sunt dispositio sufficiens ad effectum gratia consequendum (in quo Sacramentum hoc ab aliis Sacramentis differt, de quorum valore, seu essentia, non est dispositio sufficiens ad effectum ipsorum) neque enim alius dolor v. g. requisitus est ad effectum Sacramenti Penitentia, quàm qui requisitus est ad valorem ipsius, uti nec alia Confessio, ut patet ex Tridentino, à quo sess. 14. c. 3. non alius requiritur dolor ad peccatorum remissionem, quàm qui requiritur ad valorem tanquam materia & pars ipsius: *Sunt* (inquit) *quasi materia hujus Sacramenti penitentia actus, nempe contritio, confessio & satisfactio. Qui quatenus in penitente ad integritatem (id est integram constitutionem) Sacramenti, ad plenamque & perfectam peccatorum remissionem, ex Dei institutione requiruntur, hanc ratione partes penitentia dicuntur. Ecce illi ipsi actus, qui ex Dei, seu Christi institutione, requiruntur ad integram constitutionem hujus Sacramenti, teste Tridentino, etiam requiruntur ad effectum ipsius, sive ad plenam perfectamque peccatorum remissionem. Unde can. 4. Siquis negaverit ad integram & perfectam peccatorum remissionem requiri tres actus in penitente... anathema sit.*

Nec ullibi Tridentinum amplius requirit in dispositione sufficientem ad effectum, quàm requirit in dispositione sufficientem ad hujus Sacramenti

constitutionem. Nec sess. 6. c. 14. aliam ponit differentiam inter penitentiam requisitam ad remissionem peccatorum per baptismum, & penitentiam requisitam ad remissionem peccatorum per Penitentia Sacramentum, nisi in eo, quod posteriori adjungi debeat confessio & satisfactio, non priori. Hoc est enim quod sibi vult, cum dicit: *Christiani hominis penitentiam post baptismum, multò aliam esse à baptismali, eaque contineri non modò cessationem à peccatis, & eorum desolationem, aut cor contritum, & humilitatem, verum etiam eorundem sacramentalem confessionem, &c.* Ecce ex parte contritionis non ponit differentiam, sed solum ex parte confessionis, &c. Quæ tam requiritur ad constitutionem, quàm ad effectum Sacramenti Penitentia.

Unde etiam sess. 14. c. 4. postquam definit contritionem in genere (quam c. 3. dicitur esse partem hujus Sacramenti) *contritio est animi dolor, &c.* eam deinde dividit in perfectam, quæ peccator Deo reconciliatur priusquam hoc Sacramentum actu suscipiatur; & imperfectam, quam dicit disponere ad Dei gratiam in hoc Sacramento impetrandam. Eadem igitur contritio (secundùm Tridentinum) disponit ad gratiam in Sacramento impetrandam, quam proxime definit, quæque per modum partis constituit Sacramentum. Nec ullus est Scripturæ, Conciliorum, vel Patrum locus, qui aliam conditionem exigat ad gratia effectum in hoc Sacramento impetrandum, quàm quæ exigitur ad hoc Sacramentum constituendum. Et idem est de confessione. Nihil est igitur fundamentum aliquid amplius requirendi ad effectum, quàm ad valorem hujus Sacramenti. Unde cum amplius aliquid sine fundamento exigere nequeat, verum manet, quod eadem contritio & confessio, quæ sufficit ad hujus Sacramenti constitutionem, sufficit ad gratiam in hoc Sacramento impetrandam. Neque ergo ex parte doloris, neque ex parte confessionis datur Sacramentum Penitentia validum & informe.

Et quomodo daretur, cum forma hujus Sacramenti, absolutio utique, foret facta, adeoque irrita & invalida, si non præfaret, quod expresse significat, remissionem utique peccatorum, quæ fit per gratiam, seu gratia infusionem? Etenim hoc aliud elucet discrimen (præter n. 2358. allatum) inter hoc & alia Sacramenta. Neque enim alia Sacramenta expresse significant actuali peccatorum remissionem per gratia infusionem, sicut forma Sacramenti Penitentia; sed vel applicationem materia, ut in Baptismo & Confirmatone: *ego te baptizo: signo te signo crucis, & confirmo te christi sanguine salutis;* vel effectum à gratia separabilem, ut in Ordine, potestatem ministrandi, vel sacrificium offerendi, vel à peccatis absolvendis: vel vinculum conjugale, ut in Matrimonio: vel venia deprecationum, ut in extrema Unctione: *per istam sanctam unctionem parcat tibi Deus, &c.* Reliquorum proinde Sacramentorum forma non falsificatur ex hoc quod gratiam illud non conferat. Falsificatur autem forma Sacramenti Penitentia: *absolvo te à peccatis tuis, sive remitto tibi peccata tua, nisi per Sacramentum hoc, statim atque peractum est, peccata de presenti remitterentur, adeoque gratia præfaretur. Cùm forma ipsius significet remissionem de presenti. Ut igitur Sacramenti Penitentia forma sit vera, de presenti operari debet quod expresse significat, remissionem utique peccatorum, confessionemque ad hoc sufficientem.*

Et ista est S. Thomæ sententia (quicquid aliqui dixerint) utpote qui in 4. dist. 23. q. 1. a. 4. quæstione 2. loquens de Extrema Unctione: *hoc* (inquit) *Sacramentum non habet aliquem effectum, qui semper ex operatione Ministris consequatur,*